

Hodnocení diplomové práce

Bc. Dominika Šebestová

Revitalizace areálu bývalé textilní manufaktury cisterciáckého kláštera v Oseku u Duchcova

Vedoucí práce: Prof. Ing. Arch. Akad. Arch. Václav Girsá

Zadání

Předmětem projektu je prověření možnosti využití areálu bývalé textilní manufaktury, doplnění struktury zástavby po zaniklém klášterním hospodářském dvoře a znovuscelení těchto dvou částí. V dochovaných historických objektech budou odstraněny nevhodné mladší zásahy a bude dbáno maximální autenticity. Novostavby je třeba řešit kontextuálně. Pozornost je třeba věnovat i řešení venkovních ploch a zahrad. Areál získá víceúčelové využití: bydlení, výstavní prostory, sochařský ateliér, byt správce, restaurace, kavárna, drobný obchod a ubytování. Část SHP bude obsahovat typologickou studii textilních manufaktur v období 16.–18. století s důrazem na otázku bydlení zaměstnanců, což je téma u nás dosud opomíjené.

Hodnocení návrhu

První část práce představuje zpracování problematiky textilních manufaktur. Téma je objevené a dosažený výsledek velmi dobrý. Představen je jak dobový ekonomický a politický kontext, tak příklady manufaktur v Čechách, na Moravě a v Rakousku – jedním z nich je právě osecká. Osecká manufaktura je detailně lokalizována také na historických mapách a totéž platí o vodním systému, který se mohl opřít o dlouhodobou cisterciáckou aktivitu v tomto směru. Práce je bohatě ilustrována. Její kvalita je tak vysoká, že by si zasloužila samostatnou publikaci.

Vlastnímu návrhu předchází představení urbanistické situace. Je doprovázeno maximem dostupných historických map a ortofotomap a velmi názornými zákresy do leteckých fotografií. To výrazně usnadňuje orientaci v poměrně komplikované urbanistické struktuře města. Také tato část práce má výrazně nadstandardní úroveň. Jedinou drobnou výhradou může být, že na jednom z výkresů jsou jednotlivé kategorie odlišeny více odstíny jediné (zelené) barvy, což ztěžuje až znemožňuje identifikaci. Rovněž volba bílého písma na světloučce modrém podkladu (a naopak) některých textů je na úkor čitelnosti.

Návrh nové zástavby na ploše zaniklého hospodářského dvora východně od manufaktury začíná výstižnými schématy ilustrujícími různé urbanistické aspekty zvoleného řešení. Po nich následuje celkový výkres. Nepochopitelný problém spočívá v tom, že v něm nejsou zřetelně odlišeny stávající stavby od navržených novostaveb. Tenkou obrysovou čarou jsou odlišeny pouze řešené stavby (manufaktura) a novostavby (vše ostatní), zatímco neřešené stávající stavby takové orámování nemají, což na první pohled není zřetelné.

Území dnes představuje rozsáhlou a nelogickou proluku mezi Novým a Starým Osekem. Dříve zde stojící velký, nepravidelně obdélný dvůr zde není reálně obdnovit. Autorka proto zvolila pozoruhodnou koncepci moderní "manufakturní" osady, která v Oseku vlastně nikdy dříve nevznikla. Na severním okraji, při hlavní silnici, jsou situovány dva větší a vyšší bytové domy s aktivním parterem, vtipně umístěné do půdorysné stopy hospodářských křídel dvora. Další podobný dům vymezuje západní okraj osady. Převážná část plochy je pak využita pro dlouhé přízemní obytné řadové rodinné domy, jejichž urbanistická kompozice se inspiruje

v dobových manufakturních osadách. Architektonické pojetí staveb se sedlovými střechami je lapidární, zcela soudobé a přitom nadčasové. Město tak získá poměrně velký počet bytů ve velmi kvalitní urbanistické koncepci. Západní část areálu tvoří nově navržený pak při Mlýnském rybníku a historické budově manufaktury, čímž zvolený koncept získává logiku. Již samotný urbanistický projekt představuje kvalitní a obsáhlé dílo. Autorka však všechny typy domů (i samotnou manufakturu) řeší i po dispoziční a konstrukční stránce a představuje jejich půdorysy, řezy, fasády i vizualizace. Velkou pozornost věnuje i různým druhům parteru.

Závěr

Jak historická, tak návrhová část práce jsou nadprůměrně kvalitní a obsáhlé – a také objevené. Dokazují schopnost autorky zdařile se vyrovnat jak s urbanistickými, tak architektonickými úkoly, a to na základě historického poznání, které ji přitom nijak nesvazuje v použití soudobých architektonických forem, jež ovšem aplikuje s neobyčejným citem pro kontext.

Práci hodnotím stupněm

A – výborně.

ing. arch. Karel Kuča

V Praze dne 22. 1. 2022